

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

sed prorsus inutiliter. Approbatio igitur illa quam à Sergio Papa postulabant Episcopi, necessaria erat pro ordinatione Hincmari, & ad infringendos conatus Ebbonis, non autem ad hoc tantum ut Metropolitanus ordinatio confirmaretur à sede apostolica. Sanè ordinationem illam Leoni I V. placuisse, & ab eo approbatam esse, docet Hincmarus in scedula à se porrecta Concilio Sueffionensi III. anno DCCCLXVI. ubi etiam scribit Pallij usum sibi à Leone concessum.

CAPVT VI.

Synopsis.

I. De Pallio dato Metropolitanis. Ejus concessio paulatim infregit eorum libertatem & synodorum provincialium auctoritatem. Origo ejus satis vetusta. Ea tamen quæ hodie usurpantur, antiquitati prorsus ignota fuere. Discrimen antiqui & novi juris.

II. Pallium olim longè aliud erat quàm illud quo hodie utimur. Erat autem genus quoddam imperatorij indumenti. Ante Zacharia Pontificis tempora non tribuebatur uniuersis Galliarum Metropolitanis.

III. Descriptio Pallij hodierni & antiqui. Vetus à Latinis constanter appellatum est Pallium; à Graecis verò *omophorion* & *omophorion*. Omophorij vox ambigua. Quippe interdum significat vestem laneam quam Episcopi deserebant extra sacrificij tempora.

IV. Aliàs Omophorion accipitur pro indumento Patriarcharum. Ejus descriptio. Augusta erat hac vestis. Ex Pelagio I. & Gregorio Magno.

V. Pallium illud erat verè pallium, non autem exigua fascia; ut patet ex Liberato & Ioanne Diacono.

VI. Pallij usus Patriarchis permixtus ab Imperatoribus. Id Ecclesia Romana facetur. De donatione Constantini.

VII. Explicantur verba donationis. Card. Baronius notatus. Phrygium est ornamentum capitis, quod mirram vocamus. Lorum non est Pallium. Lora, id est, fascia. Tunica dilores & trilores apud Fl. Vopiscum.

VIII. Chlamys, id est, Pallium imperiale. Cujusmodi illud fuerit. Pelagius I. & sanctus Gregorius illustrati.

IX. De Sacco, Stichario, & Phenolio. Sacrum omnium optimè referebat Pallium Latinorum. Forma ejus describitur, ex Balsamone, & Gregorio Chomateno.

X. Pallium esse beneficium Imperatorum probatur etiam ex Liberato. Pallium Arelatensibus Episcopis tributum, cum consensu Imperatorum. Gregorio tamen primo sufficere visus est consensus Regis Childberti. Necessitas illa consensus Imperatoris honorificentissima est pro Summo Pontifice.

XI. Baronius notatus, qui Pallium ait esse indumentum ecclesiasticum. Etate Theodosij Pallium non erat in usu apud Ecclesiam. Anastasius Bibliothecarius notatus.

I. **P**OST explicatam superiori capite priorem Glossæ observationem, su-

perest ut ad secundam veniamus. Cùm itaque ibi scriptum sit nonnullos esse Metropolitanos qui non confirmantur à Papa, sed tamen ab eo Pallium accipiunt, observationes & ipse meas circa hanc materiam proponam; quæ magni est momenti, ob argumenta quæ inde peti possunt.

Optabant sanè olim Summi Pontifices ut omnes Metropolitanus qui ad eorum patriarchatum pertinebant aliquod confirmationis genus à sede apostolica acciperent. Verùm quia ubique receptum erat consecrationes fieri posse extra Italiam absque eorum consensu, vim ei legi palam adferre noluerunt; sed Metropolitanos rei cujusdam novæ miraculo velut obstupescerunt; quæ in initio magnifica, paulatim tamen antiquam eorum libertatem per cuniculos infregit, & synodorum provincialium auctoritatem pessumdedit. De Pallij usu loquor: cujus origo cùm sit satis vetusta, effectus tamen ejus, & cetera quæ nunc usurpantur, antiquitati prorsus ignota fuere. Quippe Galliarum Metropolitanus statim post ordinationem suam exercebant functiones sui muneris, juxta canones antiquos. At jus novum eos prohibet quicquam pontificalis officij attingere donec à sede apostolica missum ad eos fuerit Pallium, de corpore beati Petri sumptum.

II. Cùm materia isthæc digna sit eruditorum hominum curiositate, dicam primum quid ipse sentiam de origine Pallij, tum aperiam quo primum tempore necessitas ejus introducta sit. At mihi quidem tria præcipue notata digna observasse videor. Primum, initio Pallium alia prorsus forma compositum fuisse quàm illud quod hodie in usu habetur. Secundum, (quod nonnulli viri eruditi subodorati sunt, neque tamen satis probavere) Pallium antiquitus fuisse genus quoddam imperatorij indumenti, cujus usum Imperatores permisisse Patriarchis, à quibus dein communicatum est cum Metropolitanis. Tertium, illud non fuisse tributum uniuersis Galliarum Metropolitanis ante tempora Zachariæ Pontificis Romani, id est, ante annum circiter septingentesimum quadragesimum quartum.

III. Igitur in antecessum statuere debemus Pallium hodiernum nihil aliud esse quàm fasciam laneam candidam, in modum circuli contextam, quæ super humeros imponitur: ex quo circulo impendit pectori fascia similis, & alia ex aduerso inter humeros demittitur; utraque habens crucem rubeam, præter eas quæ in ipso circulo extant super humeros. Pallium autem illud alligatur ope trium acicularum aurearum sive spinularum

spinularum. Ita enim Pallium describunt Honorius Augustodunensis, Hugo à sancto Victore, & Innocentius tertius, qui aciculas illas vocant *Spinulas*. Priscum verò Pallium, indumentum erat præclarissimum, & fulgens, quod ad terram demittebatur. Quod me facilius probaturum esse confido, si prius explicavero varia nomina indumenti hujus apud veteres. Apud Latinos quidem Pallium constanter appellatum est; apud Græcos verò *ὀμφορίον*, hoc est, *superhumeralis*, *φενόλιον*. Omophorij tamen vox ambigua est. Quippe interdum significat vestem quandam laneam, quam Episcopi ut plurimum humeris suis imponebant extra sacrificij tempora, saltem apud Orientales, aliquo modo similem ei * Palliolo quo hodie utuntur Episcopi nostrates. Omophorij hujus mentionem facit Isidorus Pelusiora: qui adnotat, ideo laneum illud esse, ut ostendatur quantam gregis sibi commissi curam gerere debeant Episcopi. Effigiem ejus exhibet vetus numisma Imperatoris Theodosij, apud Fulvium Ursinum: in quo beati Apostoli Philippus & Ioannes habitu Episcoporum representantur, capite raso, & cum Palliolo illo crucibus ornato, & ad pectus usque pertingente; posito volumine quodam in manu dextra, & cruce in sinistra.

IV. Aliàs Omophorion accipitur pro indumento Patriarcharum, quod Latini Pallium appellant. Hoc autem indumentum usque ad talos demittebatur. Descriptionis hujus probatio sumitur ex Zonara: qui in vita Constantini Copronymi ait Anastasium insistentem vestigiis Germani Patriarchæ, Omophorion ejus calasse, ut eum admoneret ne festinaret. Sanè vox ipsa Pallij evincit illud fuisse indumentum integrum, non autem fasciolas aliquot laneas; ut probatur ex Pelagio & Gregorio I. Pontificibus Romanis, qui docent illud fuisse vestem augustam, quæ haud vulgari more ornaretur cum qui ea utebatur. Pelagij enim primi verba hæc sunt ad Sapaudum Arelatensem Episcopum scribentis: *Pallium dirigentes; ut in tanti loci fastigio constitutus, præclaro quoque habitu decoreris*. Gregorius verò Pallium esse dicit *habitus exterioris clariorem cultum, indumenti munificentiam*, ad Syagrium Augustodunensem scribens; quem statim admonet necesse esse *ut cultui vestium, actionis quoque ornamenta conveniant*. Et lib. IV. epist. LIV. scribens ad Marinanum Ravenatensem Episcopum, eadem eum meminisse monet, his verbis: *Sic eris alterno invicem decore conspicuus, si ad hujusmodi corporis habitum, mentis quoque bona conveniant*. Quæ loca manifestè probant Pallium fuisse indu-

mentum præclarissimum, non verò fasciolas solum laneas.

V. Sed præterea Pallium illud fuisse verè pallium, hoc est, aliud quàm exiguam fasciam, colligi potest ex iis quæ refert Liberatus in capite xviii. Breviarij, scilicet, sententiam damnationis à Felice Papa latam adversus Acacium Patriarcham Constantinopolitanum, quam is recipere noluerat, Pallio ejus alligatam fuisse à quodam monacho, cum Acacius ad celebranda sacra ingrederetur: *Ita ut cogerebatur*, inquit, *qui eas*, (id est, Felicis literas adversus Acacium) *detulerunt, per quendam monachum Achimetensem ipsam chartam damnationis, dum ingrederetur ad celebranda sacra, suspendere in ejus Pallio, & discedere*. Quibus addi potest locus Ioannis Diaconi ex vita sancti Gregorij, cujus auctoritas efficiet ne temerarius esse videar in hac sententia proferenda, simulque ostendet jam ejus ævo discrimen ingens fuisse inter Pallium veterum & illud quod ejus tempore in usu erat. Affirmat enim beatum Gregorium in veteribus picturis videri indutum Pallio ex bysso candente contexto, & nullis acubus perforato, quod in morem vestis humeros ejus operiebat. *Pallium ejus*, inquit, *bysso candente contextum, nullis acubus perforatum, sic ipsum circa scapulas devolutum fuisse, non autem confixum, sicut vetustissimis museis vel picturis ostenditur*.

VI. Alterum quod mihi observasse videor notatu dignum, nempe Pallium esse genus quoddam imperatorij indumenti, cujus usum Imperatores permisisse Patriarchis, videri prima fronte posset audacia plenum, nisi fidejussores optimos darem. Ecclesia namque Romana ita esse fatetur; quæ Constantini donationem, ubi scriptum est Pallium Romano Pontifici tributum beneficio istius Imperatoris, Decreto Gratiani insertam suscepit. Assentior sanè viris eruditissimis, qui donationem illam falsè arguunt, eo in primis argumento, quòd à Constantino facta esse dicatur. Fatendum est nihilominus vetus esse monumentum illud, & antecedere tempora Caroli Calvi, contrà quàm visum est iis qui antiquitatem ei maximam tribuere se existimant, cum jam in rerum natura fuerit ævo Hadriani I. & Caroli Magni, ut ostendi supra lib. I. cap. xxi. Sufficit in presentiarum quòd donatio illa, cujus auctoritas semper viguit in Ecclesia Romana donec techna isthæc detecta est, originem Pallij tribuit Imperatoribus. Id enim probat eam octingentos per annos invaluisse opinionem, & ob hoc ipsum non posse argui novitatis.

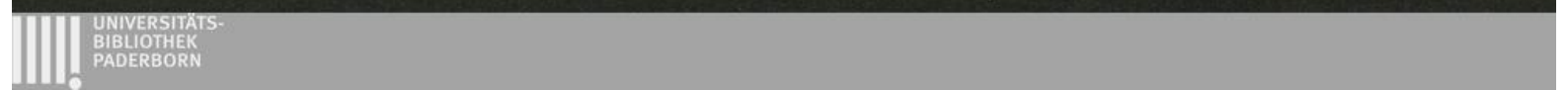
Innot. l. II. lib. 11. de mystic. M. ff. cap. 67.

* Gallie Comiti. de Mox. lib. 11. de P. lib. 1. cap. 115.

Ioannes Diacon. in vita S. Gregor. lib. 4. c. 80.

P. lib. 11. lib. 1. cap. 11. §. 4.

Copon. lib. 7. cap. 11.

VII. Arte tamen quadam & industria opus est ut Pallium in hac donatione deprehendi possit. Silvestro enim Pontifici omnium indumentorum imperialium usum permittit his verbis: *Deinde diadema, videlicet coronam capitis nostri, simulque Phrygium, necnon superhumerali, videlicet lorum quod imperiale circumdare afolet collum, verum etiam & chlamydem purpuream, atque tunicam coccineam.* Illustrissimus Cardinalis Baronius existimat heic Phrygium accipi debere pro Pallio. in quo cum sua decepit industria. Phrygium enim nihil aliud est quam illud capitis ornamentum quod mitram vocamus, superiore sui parte clausum, in parte vero inferiore circulum habens aureum in modum coronæ. Mitram illam Bonifacius VIII. altero circulo aureo auxit, & Urbanus V. tertio, eodem prorsus modo dispositis quo hodie videmus in Tiara Summi Pontificis. Phrygium esse illud mitræ genus docent ipsa donationis verba, quæ sic habent: *Phrygium, candido nitore splendidum, ejus sacratissimo vertici nostris manibus imposuimus*; tum etiam Glossæ Isidori, & vetus interpres Vaticanus, qui Phrygium aiunt esse mitram. Quibus addi debet locus Sugerij in vita Ludovici Grossi; ubi ait capiti Innocentij secundi impositum fuisse Phrygium, quod Sugerius vocat *imperiale ornamentum*. Innocentius quoque III. in sermone de sancto Silvestro, eandem explicationem adhibet, dicens *Papam loco regij diadematis uti Phygio*, alludens haud dubiè ad donationem illam Constantini, in qua hæc leguntur: *Pro diademate regio utitur auriphrygio circulari*. Balsamo etsi lorum confudit cum Phrygio, utrumque tamen pro tegumento capitis usurpat.

Superhumerali verò, sive *Lorum*, quod deinde in ea donatione legitur, existimant vulgò accipi debere pro Pallio. Igitur quia hæc opinio potest decipere incautos, dicam liberè quid mihi in mentem venerit; hoc uno in antecessum monito, sententiam meam inniti auctoritate scriptorum historiarum augustarum, apud quos vera lori significatio extat. Lora ergo fascias aureas rectè dixerimus, aut purpureas, sive prætextas tunicæ cuidam aut Pallio alligatas & connexas. Vnde apud Flavianum Vopiscum legitimus *Tunicas purpureas rectas dilores & trilores*, id est, tunicas purpureas quibus duo vel tria lora prætexta erant alligata.

VIII. Donatio igitur illa duo quædam docet; Constantinum videlicet dedisse *lorum* sive fascias quibus indumentum ejus ornabatur, & *chlamydem*, id est, Pallium imperiale. Vnde colligi non absurdè potest Pallij vocabulum olim fuisse complexum &

Pallium ipsum regium integrum & fascias sive lora quibus illud erat ornatum. Quapropter mirum videri non debet si Pelagius primus & sanctus Gregorius tantopere commendant pulchritudinem & splendorem hujus Pallij, quod ad humum usque demittebatur, ut ostendi superius: quia non solum ex loris constabat, sed etiam ex Pallio regio, ut notavit Balsamo Meditatione prima: *Vnde fit*, inquit, *ut sanctissimi Patriarchæ, qui sanctarum Ecclesiarum Dei capitis vicem implent, saccos induant, tunicasque fluvii ac triangulis, & penulas multis crucibus depictas.* In responsione ad xxxvii. interrogationem Marci Patriarchæ Alexandrini ait indumentum cui *Sacco & Polystaurio* nomen est, in quo depictæ sunt cruce, indumentum esse quo Patriarchæ ornantur ad differentiam reliquorum Episcoporum: *Eos enim hisce decorari placuit.*

IX. Igitur tria hæc, *Saccus*, *Sticharium*, & *Phenolium*, non erant ejusdem coloris, & ad varios usus porrigebantur. Quippe Sticharium & Phenolium interdum purpurea erant, non undis non crucibus onusta; & nullo alio in usu erant quam in officiis, juvenis, & funeribus. Aliquando autem candida erant, undis quoque & crucibus onusta; eorundemque usus usurpabatur cum Sacco. Saccus porrò necessariò candidus esse debuit, cui hæc insuper necessitas adstricta erat, ut eo uti Metropolitanis non possent nisi in tribus diebus solennium festorum, id est, Paschæ, Pentecostes, & Natalis Domini; ut observavit Demetrius Chomatenus Bulgaria Archiepiscopus in responsione ad secundam interrogationem Cabasilæ. Vnde colligi videtur Saccum omnium optimè referre Pallium Latinorum, cum in solennibus tantum festis diebus usurpari potuerit à Metropolitanis, velut Pallium. Ceterum quod attinet ad molem & formam Sacci, eam colligere possumus ex verbis Balsamonis, qui Meditatione prima ait Saccum significare vestem opprobrij quæ Christo imposita est. Cum autem Demetrius Chomatenus nos docuerit eum fuisse coloris albi, patet ejus descriptionem congruere cum ea quam Ioannes Diaconus exhibet in vita sancti Gregorij, cum ait Gregorij Pallium ex bysso candente contextum fuisse in veteribus picturis.

X. Sed præter illam Ecclesiæ Romanæ confessionem, quæ octingentis abhinc annis agnovit Pallium, quo Romani Pontifices utuntur, Imperatorum esse beneficium, suppetunt etiam gravissima hujus rei argumenta, quibus contradici non posse existimo. Legimus enim apud Liberatum Diaconum, in cap. xxi. Breviarij, Anthimum Patriar-

Glossæ Isid. Phrygium mitra. Vatic. interpres: Phrygium, митра, κακλυτ'ιρα.

Vide etiam Chronicon, Maurigiac. pag. 379. Anacleus 1. apud Baron ad an. 1130. §. 37. & Sacerdot. lib. 8. Polier. c. 53.

Balsamo ad Tit. 8. No. 100 c. 1. & Melitanioc. 1.

Flavianus Vopiscus in D. Aureliano.

Chlamydem esse Pallium patet ex his quæ supra didicimus lib. 1. cap. 12. §. 16.

cham Constantinopolitanum à sede sua de-
jectum, Pallium Imperatori Iustiniano red-
didisse. *Anthimus*, inquit, *videns se sede pul-*
sum, Pallium quod habuit Imperatoribus reddi-
dit, id est, Iustiniano, conjugique ejus Theo-
dora. Nihil dici potuit apertius. Reddere
enim ad eum refertur à quo res quæpiam ac-
cepta est. Sed ne quis hujus argumenti vim
eludere se posse putet, eo prætextu, quòd
cùm Anthimus Iustiniani & Theodora suf-
fragatione ad hanc sedem promotus esset,
Pallium ob hoc eis reddere voluerit, addam
& argumentum aliud ex eadem antiquitate
petitum. Episcopus Arelatensis nova qua-
dam & peculiari dignitatis prærogativa au-
ctus erat beneficio Zozimi Summi Pontifi-
cis anno quadringentesimo decimo septimo.
Eam deinde auxit & Symmachus anno
D X I V. sedis apostolicæ vicariatu per Gal-
lias & Hispanias eidem Episcopo concessio.
Auxanius ad hanc cathedram evectus anno
quingentesimo quadragesimo tertio, præ-
ter vicariatum Papæ Vigiliij, Pallio etiam
insigniri cupiit. quod Pontifex distulit, do-
nec ab Imperatore Iustiniano probatum
foret. Hujus autem dilationis hanc reddit
rationem: *Vt & vobis gratior præstitorum*
causa reddatur, dum qua postulatis, cum con-
sensu Christianissimi Principis referuntur, &
nos honorem fidei ejus servasse cum competen-
ti reverentia judicemur, id est, fidem servas-
se Imperatori cum reverentia debita. Et
biennio post, cùm Episcopo illi morem gef-
sisset secundùm desiderium Childeberti Re-
gis, eum hortatur ut preces ad Deum fundat
pro Iustiniano & Theodora, qui, anni-
tente Belisario, consenserant ut Auxanio
vicariatus ille tribueretur, utque Pallium
ad eum mitteretur: *qui pro his vestra caritati*
mandandis præbuere consensum, inquit Vigi-
lius Papa in epistola secunda ad Auxanium.
Auxanio verò defuncto, successorem ejus
Aurelianum eodem honore profecutus est
Vigilius, ut Regis Childeberti votis obse-
queretur; sed epistola ad Aurelianum scri-
pta, jussit ut Belisario grates ageret, qui &
laborem & sumptus itineris, quod Aureliani
tabellarius ad Iustinianum instituerat, sua
cura abstulerat, & consensum Principis ob-
tinuerat pro hoc beneficio. Gregorius tamen
primus & vicariatum & Pallij usum
continuavit anno D X C V. Virgilio Arelaten-
si Episcopo, non expectato consensu Impera-
toris Orientis, sufficere videlicet ratus
consensum Childeberti Regis Franciæ,
quòd usu jam receptum esset ut Pallium
tribueretur Episcopis Arelatensibus. At se-
quenti anno, cùm Regina Brunehildis
optrasset ut Syagrius Episcopus Augustodu-

nenfis Pallio honestaretur, non refragatus
est Pontifex, sed tamen non antè concessit
quàm consultus Imperator per Gregorij
Diaconum in CP. urbe commorantem
respondit sibi placere ut ita fiat: *Syagrio*, in-
quit, *Pallium dirigere secundum postulationem*
vestram volumus. Propter quod & serenissimi
Domni Imperatoris, quantum nobis Diaconus
noster, qui apud eum responsa Ecclesie faciebat,
innotuit, prona voluntas est, & concedi hoc om-
nino desiderat. Heic nunc interrogo, quæ
tandem ratio excogitari possit, qua osten-
datur necessitas consensu Imperatoris ut
Syagrius Pallium absque vicariatu concedi
possit, & Auxanio Aurelianóque cum vica-
riatu conjunctum? Sanè nullam aliam re-
periri posse arbitror quàm jus illud quod
sibi Imperatores retinuerant in concessione
horum indumentorum: quæ cùm imperia-
lia essent, & Summo Pontifici ceterisque
Patriarchis concessa ab Imperatoribus, vul-
gari non poterant absque eorum consensu;
multò minùs absque eodem consensu tribui
poterant Episcopis Gallicanis, qui cùm Re-
gis Francorum imperio subjecti essent, au-
ctoritatem Imperatoris non agnoscebant.
Indumenta quidem imperialia cum Rege
Lazorum communicata sunt, sed à Iusti-
niano, ut Procopius scribit. Leges verò
laxam majestatem pronuntiant si quis uta-
tur vestibus imperialibus. Par igitur erat ut
Summus Pontifex Imperatorum consensu
non destitueretur, quum Episcopis Galli-
canis honorem illum recenter tribuebat.
Ceterùm necessitas illa consensus Impera-
toris, ex dignitate Pallij petita, honorifi-
centior haud dubiè est pro sede apostolica
quàm si quis eam arceat ab insita quibus-
dam opinione, non licere videlicet Summo
Pontifici gratificari cuiquam Episcopo abs-
que consensu Imperatoris. Extat in hanc
sententiam locus singularis apud sanctum
Gregorium, qui Imperatorem rogat ut Ana-
stasius Patriarcha Antiochenus, qui sede
sua pulsus erat, apud sedem apostolicam
commorari possit, ac dignitatem suam reti-
nere, *concesso usu Pallij*. Cur autem benefi-
cium hoc ab Imperatore postulet Gregorius,
nulla alia ratio esse potest quàm quòd Pa-
triarcha ille Pallium ab Imperatoris munifi-
centia habebat.

X I. Hieronymus Rubeus in historia Ra-
vennatum edidit rescriptum quoddam sub
nomine Imp. Theodosij, quo Princeps ille
anno CDXXXII. plurimas civitates subjecit
metropoli Ravennatensi, Palliique usum
Episcopo ejus concedit. Verùm rescriptum
illud omnino supposititium est, & egregiè
confutatum ab illustrissimo Cardinale Ba-

B b ij

Vide supra lib. 5.
cap. 10. §. 1.

Symmach. ep. XI.
Vide supra lib. 5.
cap. 13. §. 2.

Vide supra lib. 5.
cap. 16.

Vigl. ep. 1. ad
Auxan.

Vigl. ep. 1.

Gregor. lib. 4.
cap. 11.

Gregor. I. lib. 7.
cap. 5.

Gregor. lib. 4.
cap. 27.

ronio, ipsa Latini sermonis spurcitate omnem ejus auctoritatem elevante apud eruditos. In eo tamen cogor à Baronio dissentiri, quòd enixè contendat Pallium Episcopo tribui non posse ab Imperatore, eò quòd indumentum sit ecclesiasticum. Nam præterea suspicor Pallium ætate Theodosij non fuisse in usu apud Ecclesiam. Neque mihi admodum placet quòd scribit Anastasius, Marcum Papam Episcopo Ostiensis concessisse ut Pallio uti possit in consecratione Summi Pontificis.

CAPVT VII.

Synopsis.

I. Ante annum sexcentimum Pallium nemini antistitum Gallicanorum tributum est præter Arelatensem, qui Vicarius erat sedis apostolicae.

II. In Concilio Matisconensi statutum est ne Archiepiscopi Missam celebrent absque Pallio. Quòd intelligendum est de Pallio Gallicano, non autem de Romano. id quòd pluribus argumentis probatur.

III. Ævo dñi Gregorij, Pallio ornabantur præcipui Metropolitæ qui ad Romani Episcopi consecrationem pertinebant, vel Vicarij sedis apostolicae. An Gregorius confirmaverit ordinationem Leandri Hispanensis.

IV. Primus omnium Bonifacius Moguntinus induxit necessitatem Pallij Romani. Quoniam consilio id factum. Eò traxit Episcopos, specie honoris. Cujusmodi fuerit Pallium per illas tempestates. Pallium est discretio inter Archiepiscopum & ejus Suffraganeos, ex Alcuino. Datur propter apostolicam vicem, ex Rabano. Quo unico astu infracta est auctoritas Metropolitanorum. Verba Hincmari Remensis referuntur, notatu digna.

V. Necessitas obtinendi Pallij decreta in Oitava Synodo. Patriarcha Orientis Pallium ad Metropolitanos mittebant, sicut Summus Pontifex in Occidente. Balsamo illustratus. An Metropolitanus Orientis deponeret Pallium ante consecrationem corporis Christi.

VI. Cum Pallio nova conditiones à Summis Pontificibus impositæ Metropolitanis, nimirum ut subjectionem & obedientiam apostolica sedi pollicerentur. Novi hujusce juris reperiuntur Bonifacius Moguntinus. Quæ antea esset Metropolitanorum professio. Veteres professionum formula.

VII. Sub Gregorio VII. professio illa versa est in juramentum fidelitatis.

VIII. Ea postrema formula vim juris communis obtinuit; quæ Principum jura atrociter violavit. Ita visum Hungaris anno millesimo centesimo secundo.

IX. Metropolitanis vetita consecrationes Episcoporum, & synodorum celebrationes, donec Pallium acceperint. Primus ita pronuntiavit Nicolaus I. cujus sententia vim legis obtinuit apud posteros. Ius illud confirmaverunt quamplurima Decretales.

I. **N**VNC examinanda est tertia observatio nostra, quam capite superiori protulimus, nimirum, an omnibus Gal-

liarum Metropolitanis antiquitus positum in usu fuerit ut Pallium à Romana sede acciperent. Ac primum quidem questio hæc inutilis esse videbitur ei qui Vigilij Papæ literas legerit; cum in eis scriptum sit Pallium Episcopo Arelatenfi Auxancio concessum esse ob vicariatum sedis apostolicæ, atque adeo ad illum non pertinuisse jure proprio, eò quòd Metropolitanus esset. Quibus addi potest, necessarium fuisse ut de eo ad Principem referretur, ut consensus ejus haberi posset. Vnde patet manifestè, datum id extra ordinem, & ex privilegio, neque tribui potuisse quin eodem tempore vicariatus tribueretur. Et quia, inquit Vigilius in epistola prima ad Auxanium, digna credimus ratione compleri ut agenti vices nostras Pallij non desit ornatus. Idipsum probatur ex epistola Pelagij primi ad Sapaudum Episcopum Arelatensem scripta anno DLVII. quo eum instituit Vicarium: Pariter etiam Pallium dirigentes; ut in tanti loci fastigio constitutus, præclaro quoque habitu decoreris. Itaque institutum illud Pontificum Romanorum, ut ad neminem Episcoporum Gallicanorum mitterent Pallium, præterquam ad Arelatensem, ut ea arte vicariam ejus dignitatem in sublime eveherent, eumque ab omnibus aliis Episcopis distinguerent, duravit usque ad tempora beati Gregorij Papæ, id est, usque ad annum sexcentimum.

II. Non levis tamen difficultas adversus hæc insurgit, ex Concilio Matisconensi primo petita; in quo sancitum est ut nullus Archiepiscopus præsumat Missam celebrare absque Pallio. Sed animadvertendum est Pallium istud non esse Romanum, non solum ob eam rationem quam statim proposui, illud eo tempore nulli alij Episcopo communicatum fuisse præter Arelatensem, sed etiam quòd Romani usus non erat licitus præterquam in festis solennibus, ut constat ex Gregorio, qui hunc etiam fuisse morem Metropolitanorum Orientis docet. At in canone isto Matisconensi statuitur ut Archiepiscopi Pallio utantur quoties factum Missæ sacrificium celebrabunt. Indefinita enim hæc locutio eam vim habet ut vicem suppleat universalis propositionis: *Vt Archiepiscopus sine Pallio Missas dicere non presumat*. Pallium itaque Archiepiscoporum Gallie diversum erat à Romano, quantum ad ornamentum & fastum; ac fortassis loro carebat, id est, iis fasciis quæ in indumentis imperialibus ornandi causa insuebantur, ut in donatione Constantini legitur: *Lorum, quod imperiale circumdare assolet collum*. Inde haud dubiè factum est, ut ego quidem existimo, ut sequentis ætatis Pontifices, cum Pallio